

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ СУДОВОЇ ВЛАДИ

У статті розглянуто шляхи вдосконалення використання інноваційних технологій у роботі суду. На думку автора, це сприятиме підвищенню якості транспарентності судової влади. Проаналізовано сучасний стан електронного правосуддя в Україні та висловлено пропозиції щодо покращення його функціонування. Зокрема, увага акцентується на необхідності створення сервісу, який дозволить об'єднати всі ті можливості, що надає Електронний суд. Крім того, висловлюються ідеї щодо доцільності відеофіксації судового процесу, а також забезпечення можливості подавати процесуальні документи в електронному вигляді. Дається оцінка позитивного ефекту від використання інноваційних технологій в адмініструванні судом.

Ключові слова: електронне правосуддя, електронний суд, транспарентність, ефективність судової системи, електронні процесуальні документи, відеофіксація.

Постановка проблеми. Серед основних вимог до організації та діяльності органів державної влади слід виділити принцип транспарентності, який є невід'ємною частиною демократичної правової держави. Особливого значення він набуває щодо функціонування судової влади. Рівень транспарентності є прямо пропорційним рівню довіри до суду. Справедливість цього твердження доводить нам і практика сьогодення. Останнім часом спостерігається певне підвищення рівня довіри до судової влади в Україні. Вважаємо, що це є наслідком суттєвої зміни комунікативної політики органів судової влади, зокрема органів суддівського самоврядування, та інформатизації судової діяльності. Незважаючи на деякий прогрес у напрямі впровадження інноваційних технологій у судочинство, їх потенціал не використовується на повну потужність. Це є вкрай негативним і значно звужує можливості як суду, так і учасників судового процесу. Саме тому ця тема потребує наукового дослідження.

Метою дослідження є наукове обґрунтування необхідності впровадження деяких інноваційних технологій у судочинство. Задля досягнення поставленої мети визначено такі **завдання**: 1) визначити вплив транспарентності на рівень ефективності суду; 2) дослідити загальні питання електронного правосуддя; 3) визначити шляхи вдосконалення роботи системи «Електронний суд»; 4) довести необхідність забезпечення можливості подання процесуальних документів в електронному вигляді та відеофіксації судового процесу.

Об'єкт дослідження становить транспарентність судової влади як один з основних принципів її функціонування. **Предметом** дослідження є інноваційні технології в механізмі її забезпечення.

Аналіз останніх досліджень. Окремі питання забезпечення транспарентності судової влади досліджувались такими вченими, як Л. М. Москвич, О. О. Овсяннікова, О. Ю. Дудченко, В. В. Городовенко та ін.

Виклад основного матеріалу. Серед основних вимог до організації та діяльності органів державної влади слід виділити принцип транспарентності, який є невід'ємною частиною демократичної правової держави. Що ж розуміють під транспарентністю? Синонімами цього терміна вважають слова «гласність», «відкритість», «публічність» [1, с. 229]. Транспарентність у загальному значенні – це базова властивість політичної влади, яка забезпечує розвиток демократії, громадянського суспільства шляхом відкритості дій різних гілок влади, процедури прийняття політичних рішень та активізації суспільного контролю над діяльністю органів державної влади та управління [2, с. 87].

Особливого значення цей принцип набуває стосовно судової влади. У юридичній науці відсутній усталений підхід до цього питання. На нашу думку, найбільш вдалу дефініцію було запропоновано О. О. Овсянніковою, яка під транспарентністю судової влади розуміє «сукупність засобів та способів, що дозволяють інформувати населення про існування судових інстанцій, про прийняті судові рішення, а також про порядок діяльності судових органів та органів суддівського самоврядування» [1, с. 236]. На підставі аналізу норм міжнародного та національного законодавства вона робить висновок, що транспарентність судової влади можна розтлумачити як право та свободу одержання інформації трьох видів: 1) про суд у країні як орган державної влади; 2) про суддівське самоврядування, його структуру, органи

дисциплінарного типу, порядок їх формування і діяльності; 3) про конкретний судовий процес [1, с. 234–235]. Аналіз стану транспарентності судової влади передбачає пошук відповідей на такі запитання: а) чи налагоджений зворотний зв'язок між судом і суспільством? б) чи доступна громадянам інформація про суд? в) чи задоволені члени суспільства якістю судової інформації? г) чи задовільна якість організації та діяльності суду у сфері зв'язків з громадськістю? [3, с. 231].

Проаналізувавши результати соціологічного опитування населення щодо судової системи, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології та Фондом «Демократичні ініціативи» в рамках проекту «Справедливе правосуддя» у 2009 р. [3] щодо оцінки роботи судової системи, здійсненого компанією R&V Group у 2014 р. [4], а також опитувань, які проводились судовими установами у 2014–2015 рр., ми помітили, що рівень довіри до судів поступово зростає [5].

На нашу думку, цьому сприяла інформатизація судової діяльності в Україні, зокрема впровадження сервісів, завдяки яким здійснюються комунікативний зв'язок та передача інформації між судами та населенням. Усе це актуалізує дослідження можливості подальшого впровадження інноваційних технологій у судочинство.

У наш час більшість послуг переходять в електронний режим. Якщо у 80-ті рр. минулого століття технології застосовувались для внутрішніх потреб і управлінських цілей, то стрімке поширення Інтернету стало базисом для зміни пріоритетів з внутрішніх управлінських потреб на зовнішні зв'язки з громадськістю [6, с. 9]. Отримавши широке розповсюдження в економічній сфері, поступово вони з'являються і в державному управлінні та судовій діяльності. На сьогодні досить поширеним явищем стало так зване «електронне правосуддя». Що ж це таке? Які існують міжнародні стандарти у цій сфері? Та як воно допоможе нашій державі та судовій владі зокрема?

Електронне правосуддя, поряд з електронним урядуванням, електронним парламентом та іншими сервісами, є одним із секторів електронної демократії, яка впроваджується з метою забезпечення доступності, підзвітності, ефективності зворотного зв'язку, інклюзивності, прозорості в діяльності органів державної влади. Основні рекомендації щодо впровадження електронної демократії викладені у Рекомендації СМ/Рес (2009) 1 КМ РЄ державам-членам від 18.02.2009 р. [7]. У цьому ж документі ми знаходимо дефініцію електронного правосуддя, під яким європейські експерти розуміють «використання

ІКТ (інформаційних та комунікаційних технологій) у реалізації правосуддя всіма зацікавленими сторонами в юридичній сфері з метою підвищення ефективності та якості державних служб, зокрема, для приватних осіб та підприємств. Це включає в себе електронний зв'язок і обмін даними, а також доступ до судової інформації» (Р. 38). Н. І. Логінова зазначає, що так як судова влада є ключовим компонентом демократії, електронне правосуддя є найважливішою гранню електронної демократії [8, с. 430].

Рекомендація Рес (2001) 3 КМ РЄ державам-членам «Щодо надання громадянам судових та інших юридичних послуг з використанням новітніх технологій» вказує на необхідність забезпечення можливості: 1) відкриття провадження за допомогою електронних засобів; 2) здійснення подальших процесуальних дій у рамках провадження в середовищі електронного документообігу; 3) одержувати відомості про хід справи шляхом одержання доступу до судової інформаційної системи; 4) одержання інформації про результати провадження в електронній формі (п. 3) [9]. Це все має відбуватися за умови дотримання вимог безпеки й таємниці приватної інформації.

Як же ці рекомендації імplementовані в Україні?

Відповідно до Концепції галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції та інших установ судової системи було створено Єдину судову інформаційну систему України. В її складі функціонують підсистеми, завдяки яким вирішуються як організаційні та управлінські проблеми всередині судів, так і проблеми комунікації з іншими учасниками судового процесу, зокрема діє система «Електронний суд». Які її переваги? По-перше, це можливість отримання інформації щодо стадій розгляду судової справи. По-друге, надсилання процесуальних документів електронною поштою учасникам судового процесу. По-третє, надсилання судової повістки у вигляді SMS-повідомлень. По-четверте, сплата судового збору онлайн. По-п'яте, оприлюднення відомостей у справах про банкрутство.

Нідерландський експерт Дорі Рейлінг зазначає, що ЄС розробив систему рівнів електронної взаємодії між громадянами та владою [10, с. 4]. За цією класифікацією електронне правосуддя в Україні перебуває на другому рівні, оскільки комунікація здійснюється лише в односторонньому порядку (з боку судових установ). Цей результат є незадовільним. І саме тому робота в напрямі розширення можливостей «електронного правосуддя» має продовжуватись.

Яким же ми бачимо сервіс «Електронний суд» в перспективі? Ми вважаємо, що він має бути подібним до «Судового кабінету», який успішно функці-

онує в Республіці Казахстан. «Судовий кабінет» – це свого роду єдине вікно доступу до онлайн-послуг сервісів судових органів. Завдяки йому кожен учасник судового процесу через мережу Інтернет може направляти звернення та подавати позовні заяви, апеляції та клопотання, отримувати повідомлення та повістки, відслідковувати рух судових документів та їх статус, вивчати історію справи, роздруковувати судові акти і постанови. Він дозволяє здійснювати онлайн-оплату судового збору платіжними картками, переглядати аудіо- та відеозапис судових засідань. Приблизно такою ми бачимо і систему «Електронний суд».

Сьогодні в Україні подання процесуальних документів в електронному порядку є не досить розповсюдженим явищем. Апробація такої технології виявила низку проблем у її використанні, зокрема, як виявилось, частина суддів досі відчують труднощі у користуванні електронними технологіями. Також у судовий розгляд судді зазвичай виходять з матеріалами справи, в першу чергу, щоб мати можливість оперативної побачити доказ, на який посилається сторона у своєму виступі, але це зумовлює необхідність служб суду переводити електронні документи, що надійшли до суду, у паперову форму, а це – додаткове фінансове навантаження на бюджет суду. Практика електронної документації в судочинстві довела свою ефективність у США, Австралії та низці інших країн, але їх особливістю є широкі змагальні засади судочинства. У процесуальних законах України хоча змагальність і закріплена в якості основної засади судочинства, але активна роль судді у процесі за традицією ще зберігається. Вітчизняні судді ще не готові до ролі «мовчазних спостерігачів» за змаганням сторін, а тому активно користуються матеріалами справи. Вихід же судді в процес із сучасним гаджетом навряд чи стане адекватним заміником паперової справи. Хоча треба визнати безспірну перевагу електронної справи – це оперативне її передання до вищої інстанції для перегляду в апеляційному та касаційному порядку, можливості звернутися до суду «не виходячи з домівки», а також це значно облегшує організацію зберігання справи, адже, як відомо, приміщення судів часто не дозволяють забезпечити належне архівне зберігання судових справ.

Фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувального технічного засобу передбачено всіма процесуальними законами. Але, на нашу думку, цього недостатньо, має здійснюватися відеозапис судового засідання. Хоча це і стане певним психологічним навантаженням на суддів, здійснення фіксації судового процесу є необхідним, оскільки сприятиме неухильному дотриманню як процесуальних

норм, так і суддівської етики. Крім того, кожен, хто має намір звернутися до суду, зможе подолати якісь свої власні страхи, психологічні бар'єри та сформулювати певне уявлення про хід судового розгляду. Власне це може сприяти вдосконаленню іншої гарантії функціонування судової системи – доступності правосуддя.

Якщо обов'язковість аудіо- і відеозапису судового засідання буде передбачена законом, то цілком логічним кроком стане створення можливості перегляду чи прослуховування запису судового засідання учасниками процесу.

У випадку створення подібного сервісу в нашій державі особливу увагу слід приділити конфіденційності інформації та забезпеченню захисту системи від несанкціонованого втручання в її роботу. Крім того, перспективним буде створення додатка для мобільних телефонів, який дозволить працювати з електронними сервісами судових органів через смартфон, оскільки суспільство відчуває потребу в існуванні подібних додатків. І завданням держави є задоволення цих потреб.

Інтернет надає нам необмежені можливості щодо розміщення інформації. За результатами опитувань 2014–2015 рр., що проводилися судовими установами, більшість відвідувачів суду (наприклад, за даними господарського суду Закарпатської обл. – це 92,3% респондентів) основним джерелом інформації про діяльність суду назвали Інтернет. Головною «платформою» для публікації тієї чи іншої інформації є веб-сайти органів судової влади. Їх робота не викликає нарікань, проте, на думку автора, варто створити мобільні версії цих сайтів та покращити їх інтерфейс. Ми вважаємо, що найбільш яскравою демонстрацією того, як має виглядати сайт суду, є веб-сайт Вінницького апеляційного адміністративного суду, який, до речі, став лідером рейтингу інформаційної відкритості офіційних веб-сайтів судів вищого та апеляційного рівнів у 2015 р. [11].

Ураховуючи популярність соціальних мереж, вважаємо, що суди просто зобов'язані мати в них свої офіційні сторінки. Це допоможе у здійсненні моніторингу суспільної думки з тих чи інших питань, отриманні відгуків про роботу суду тощо. Ми вважаємо, що до подібної ініціативи повинен долучитися кожен суд.

Реалізація цих ідей потребує значної нормотворчої роботи. Зокрема, до процесуальних законів слід внести зміни, що передбачають можливість подання процесуальних документів у електронному вигляді. Крім того, у ЦПК необхідно внести зміни до ст. 6, ст. 197 та ст. 199 щодо обов'язковості фіксування судового процесу (здійснення аудіо- і відеозапису) та

порядку ознайомлення із цими матеріалами. Подібних змін також потребуватимуть КПК (ст. 27, п. 5), ГПК (ст. 4⁴, ст. 81¹), КАС (ст. 12, п. 4) та Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (ст. 11). Усі ці зміни мають знайти своє відображення і в Положенні про автоматизовану систему документообігу суду. Інші пропозиції, які наведені в даній роботі, не потребують змін на законодавчому рівні. На нашу думку, запропоновані ідеї варто передбачити в Концепції інформатизації судів загальної юрисдикції та судових установ на наступні роки, у спеціальному розділі Стратегії розвитку сфери юстиції (СРСЮ) щодо електронного правосуддя, який має бути затверджений згідно зі Стратегією розвитку судової системи на 2015–2020 рр.

Отже, які ж конкретні результати очікуються від реалізації цих ідей? Це дозволить удосконалити електронний контроль за процесуальними строками; мінімізувати контакти учасників судового процесу та працівників суду, що, у свою чергу, сприятиме зменшенню бюрократичних бар'єрів та виключенню потенційних корупційних ризиків; забезпечити спрощення судового процесу та підвищення прозорості й доступності вітчизняного судочинства; здійснювати економію часу громадян та бюджетних коштів. Якщо ж підходити до цього питання більш глобально, то внаслідок реалізації пропозицій автора відбудеться підвищення соціальної ефективності судової системи, одним з індикаторів якої є суспільний авторитет суду та рівень довіри до суду, його авторитет у масовій свідомості та в системі державного механізму.

Підбиваючи підсумки дослідження, варто сказати, що на сьогодні громадський авторитет суду в суспільстві значною мірою залежить від діяльності ЗМІ. Упровадження та ефективне використання інноваційних технологій дасть можливість зменшити цю залежність; дозволить суду самостійно формувати

свій імідж завдяки максимальній відкритості судочинства, що, у свою чергу, матиме наслідком підвищення рівня довіри до судової влади. А це і є головним завданням судової реформи в Україні.

Висновки. Отже, інноваційні технології здатні значно спростити деякі процеси в судовій діяльності, зробити суд більш відкритим та доступним. Сучасні технології допомагають не лише організувати взаємодію з клієнтами, а й надавати юридичні послуги. Нещодавно навіть з'явилась інформація, що одна з іноземних юридичних фірм призначила на посаду керівника відділу штучний інтелект. Активна робота в напрямі впровадження інноваційних технологій в юридичну діяльність викликає побоювання, що в майбутньому «розумна машина» може забрати роботу в юристів. Зокрема, у світі існують думки, що створення програми для прийняття судових рішень дозволить зробити судочинство більш об'єктивним, оскільки програма, на відміну від людини, не схильна до емоцій та корупції.

Вважаємо таку ідею абсурдною, тому що судочинство має свою специфічну соціальну природу. Люди, які перебувають у правовому конфлікті, очікують не тільки формального підходу до їхньої проблеми. Заміна суддів програмами призведе до ігнорування «духу» закону, оскільки машина може сприймати норму права лише буквально. Це є вкрай негативним. Крім того, у процесі розгляду справи суддя відіграє активну комунікативну роль, що сприяє залагодженню конфлікту та примиренню сторін. Жодна машина не здатна виконувати ці функції, тому правосуддя повинно мати людське обличчя.

Ураховуючи це все, нам надзвичайно важливо впроваджувати інноваційні технології в судочинство. Проте не меншого значення має додержання розумного балансу між використанням технологій і повагою до ролі судді.

ЛІТЕРАТУРА

1. Овсяннікова О. О. Транспарентність судової влади: поняття та зміст / О. О. Овсяннікова // Вісн. Акад. прав. наук України. – 2008. – № 4. – С. 228–237.
2. Ярошенко В. М. Транспарентність та відкритість влади як механізми становлення інституту демократичної громадянськості / В. М. Ярошенко // Наук. пр. Політологія. – 2012. – № 170. – С. 85–91.
3. Москвич Л. М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз : монографія / Л. М. Москвич ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Х. : ФІНН, 2011. – 384 с.
4. Опитування населення України щодо судової системи 2007, 2009 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://www.fair.org.ua/content/library_doc/Judiciary_presentation_2009.pdf.
5. Оценка работы судебной системы Украины [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://rb.com.ua/rus/projects/omnibus/8998/>.
6. Електронні послуги : навч. посіб. / І. В. Клименко ; за заг. ред. Н. В. Грицяк. – К. : НАДУ при Президентіві України, 2014. – 100 с.

7. Recommendation CM/Rec (2009) 1 of the Committee of Ministers to member states on electronic democracy (e-democracy) (Adopted by the Committee of Ministers on 18 February 2009 at the 1049th meeting of the Ministers' Deputies) [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Ради Європи. – Режим доступу: http://www.coe.int/t/dgap/democracy/Activities/GGIS/CAHDE/Default_en.asp.
8. Логінова Н. І. Упровадження електронного правосуддя в систему судочинства / Н. І. Логінова // Актуал. проблеми держави і права. – 2014. – С. 429–434.
9. Рекомендація Rec (2001) 3 КМ РС державам-членам «Щодо надання громадянам судових та інших юридичних послуг з використанням новітніх технологій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B).
10. Рейлінг Д. Информационные технологии в судах Европы: мнения, практика и инновации [Електронний ресурс] / Дори Рейлінг. – Режим доступу до ресурсу: <http://home.hccnet.nl/a.d.reiling/html/Information%20Technology%20in%20courts%20in%20Europe%20Russian%20version.pdf>.
11. Рейтинг інформаційної відкритості: суди вищого та апеляційного рівня [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ombudsman.gov.ua/ua/all-news/pr/rejting-informatsijnoi-vidkritosti-sudi-vischogota-apelyatsijnogo-rivnya/>.

REFERENCES

1. Ovsiannikova O. O. (2008) Transparentnist sudovoi vlady: poniattia ta zmist [Transparency of the judiciary: the concept and content]. *Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy. – Bulletin of the Academy of Sciences of Ukraine*, 4, 228–237. [In Ukrainian].
2. Yaroshenko V. M. (2012) Transparentnist ta vidkrytist vlady yak mekhanizmy stanovlennia instytutu demokratychnoi hromadianskosti [Transparency and open government as mechanisms of formation of the Institute for Democratic Citizenship]. *Naukovi pratsi. Politolohiia. – Proceedings. Politology*, 170, 85–91. [In Ukrainian].
3. Moskvych L. M. (2011) *Efektivnist sudovoi systemy: kontseptualnyi analiz [Efficiency of the judicial system: a conceptual analysis]*. Kh. FINN [In Ukrainian].
4. Opytuvannia naseleння Ukrainy, shchodo sudovoi systemy 2007, 2009 rr. [The survey population of Ukraine, regarding the judiciary 2007, 2009]. *fair.org.ua* Retrieved from: http://www.fair.org.ua/content/library_doc/Judiciary_presentation_2009.pdf. [In Ukrainian].
5. Otsenka raboty sudebnoy sistemy Ukrainy [Evaluation of the judicial system of Ukraine] *rb.com.ua* Retrieved from: <http://rb.com.ua/rus/projects/omnibus/8998/>. [In Russian].
6. Klymenko I. V. (2014) *Elektronni posluhy [Electronic Services]* (N. V. Hrytsiak Ed). K. : NADU pry Prezydentovi Ukrainy [In Ukrainian].
7. Recommendation CM/Rec (2009) 1 of the Committee of Ministers to member states on electronic democracy (e-democracy) (Adopted by the Committee of Ministers on 18 February 2009 at the 1049th meeting of the Ministers' Deputies). *coe.int* Retrieved from: http://www.coe.int/t/dgap/democracy/Activities/GGIS/CAHDE/Default_en.asp. [In English].
8. Lohinova N. I. (2014) Upravdzhennia elektronnoho pravosuddia v systemu sudochynstva [Implementation of e-justice in the legal system] *Aktualni problemy derzhavy i prava. – Actual problems of law*, 429–434. [In Ukrainian].
9. Rekomendatsiia Rec (2001) 3 КМ RІe derzhavam-chlenam «Shchodo nadannia hromadianam sudovykh ta inshykh yurydychnykh posluh z vykorystanniam novitnikh tekhnolohii» [Recommendation Rec (2001) 3 CM CE member states «On providing citizens with judicial and other legal services with advanced technology»] *scourt.gov.ua* Retrieved from: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B) [In Ukrainian].
10. Reyling D. Informatsionnyye tekhnologii v sudakh Evropy: mneniya, praktika i innovatsii [Information Technology in the European courts: opinions, practices and innovations] (n.d.) *home.hccnet.nl* Retrieved from: <http://home.hccnet.nl/a.d.reiling/html/Information%20Technology%20in%20courts%20in%20Europe%20Russian%20version.pdf> [In Russian].
11. Reitynh informatsiinoi vidkrytosti: sudy vyshchoho ta apeliatsiinoho rivnia [Rating of information transparency, higher courts and appellate level] (n.d.) *ombudsman.gov.ua* Retrieved from: <http://www.ombudsman.gov.ua/ua/all-news/pr/rejting-informatsijnoi-vidkritosti-sudi-vischogota-apelyatsijnogo-rivnya/>. [In Ukrainian].

С. С. РУБЦОВ

студент 2-го курсу Інститута прокуратури і уголовної юстиції
Національного юридического університету імені Ярослава Мудрого

ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В МЕХАНИЗМЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ТРАНСПАРЕНТНОСТИ СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ

В статье рассматриваются пути усовершенствования использования инновационных технологий в работе суда. По мнению автора, это будет способствовать улучшению качества транспарентности судебной власти. Проанализировано современное состояние электронного правосудия в Украине и высказаны предложения по улучшению его функционирования. В частности, внимание акцентируется на необходимости создания сервиса, который позволит объединить все те возможности, которые дает Электронный суд. Кроме того, высказываются идеи относительно целесообразности видеофиксации судебного процесса, а также обеспечения возможности подавать процессуальные документы в электронном варианте. Дается оценка положительного эффекта от использования судом инновационных технологий в администрировании.

Ключевые слова: электронное правосудие, электронный суд, транспарентность, эффективность судебной системы, электронные процессуальные документы, видеофиксация.

S. S. RUBTSOV

The second year student of the The Criminal Justice and Prosecutors' Training Institute
of Yaroslav Mudriy National Law University

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE MECHANISM OF JUDICIAL POWER TRANSPARENCY ENSURING

Problem setting. The principle of transparency is one of the main requirements to the organization and activity of public authorities, it's an integral part of the democratic law state. It gets the particular importance concerning with the functioning of the judicial power. The transparency level is directly proportional to the confidence level in the court. The validity of mentioned position proves by the today practice. The trust level to the judiciary in Ukraine has been increased last time. We believe that this is the result of the significant change in communication policy of the judiciary, particularly, of judicial authorities and in judicial activity informatization. Despite of some progress towards the implementation of innovative technologies in the judiciary proceedings, their potential is not used in full capacity. This is extremely negative and significantly reduces the possibility of a court and trial participants. That is why this issue should be studied.

Analysis of resent researches and publications. Some issues of the judiciary transparency have been studied by such scientists as L. M. Moskvich, O. O. Ovsyannikova, V. V. Gorodovenko, O. Ju. Dudchenko and others.

Article's main body. The article analyzed the ways to improve the innovative technologies using in the court. According to the author's opinion, According to the author, it will improve the quality of the judiciary transparency. The current state of e-justice in Ukraine has been analyzed; also the author suggested the proposals of its functioning improving. In particular, the attention focused on the need to combine all the features provided by electronic court in one service. In addition, the author expressed the ideas about the video fixation of litigation and the possibility to file the procedural documents electronically. The author also estimates the benefits of innovative technologies using in the court administration.

Conclusions and prospects for the development. The introduction of innovative technologies in the judiciary allows to simplicate this procedure and enhances its transparency and accessibility. It allows reducing the dependence of courts from the media in shaping their image. In turn, it promotes the social efficiency of the court, its public authority, and trust level, credibility in the public consciousness and in the state mechanism. However, we should realize the need of reasonable balance between the technology using and respect for the role of judge.

Key words: e-justice, e-court, transparency, judicial system efficiency, electronic procedural documents, video fixation.

Науковий керівник: д. ю. н., професор, завідувач кафедри організації судових та правоохоронних органів
Москвич Лідія Миколаївна.

Рубцов С. С. Інноваційні технології в механізмі забезпечення транспарентності судової влади [Електронний ресурс] / С. С. Рубцов // Право та інноваційне суспільство : електрон. наук. вид. – 2016. – № 1 (6). – Режим доступу : <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2016/06/Rubtsov6.pdf>.